

- “အဲရသ္မာကြမ္မာဒိန္နံ နှဲတြေလင်္ကဒနက်တံဂ် ညးဂွံဗဝ်သတးကွဲတဲ ဗွဲသွာပိုသွောံအာရ။ ကမတ်တမြင် ဂှညးစဖအိုတ်ကွဲတဲ ကမတ်မတိုန်တိုဂ် ဂှပိုမဂွံစရ။ ---။” (၅၅၀။ ၉-၁။ ၀-၂။ အစောံ။) ပွဲမူဗွာ/ “ရှေ့မှသွားကုန်သောသူတို့သည် ခရီး၌ မညီညွတ်ရာအရပ်၌ ညီညွတ်ခြင်းတို့ကို ပြုရကုန်လတ္တံ့။ ငါတို့သည် ထိုလှည်းကုန်သည်တို့ သွားသောခရီးဖြင့် သွားရအံ့။ ရှေ့မှသွားသောနွားတို့သည် ဟောင်းကုန်ကြမ်းကုန်သောမြြကီတို့ကို စားရကုန်၏။ ငါတို့၏နွားတို့သည် တဘန်ပေါက်ကုန်သော ချိုသောမြြကီတို့ကို စားရကုန်လတ္တံ့။ ---။” (၅၅၀။ ၀-၁၀။ ညောင်ကန်။) ပွဲမူအေဂံလိက်/ “There will be many advantages if I go on first. I shall have a road which is not yet cut up; my oxen will have the pick of the **grass**; my men will have the pick of the herbs for curry; the water will be undisturbed; -----. (The Jataka: Vol. I & II: Book I: p-4)
- “အဲဂွံ ထောံကွဲလွီတဲ ညးဂမ္တိုင်ဂွံ န်လောင်အိုတ်ရသွံ” ဗောဓိသတ်ချပ်တဲ ခိုဟ်တေံခိုဟ်ဂွံ ဗောဓိသတ်သ္မိမ္မဲ ညာတ်ကွတ်ခေပ်မ္မဲကန်။ “ကမတ်ခေပ်မ္မဲဂွံ ပဟိုတ်ဒယာပ်ဉာ်တဲရောင် မတိုန်တန်ဒ်ရ” ဗောဓိသတ်ချပ်တဲ။ (၅၅၀။ ၉-၂။ ၀-၈။ အစောံ။) ပွဲမူဗွာ/ ဘုရားလောင်းသည် “ငါသည် ဝိရိယကိုလျှော့သည်ရှိသော် ခပ်သိမ်းကုန်သောသူတို့သည် ပျက်စီးကုန်လတ္တံ့” ဟု စောစောက ချမ်းအေးသောအခါ၌လျှင် လှည့်လည်သည်ရှိသော် တခုသော နေဓာမြြကီစုကိုမြင်၍ “ဤမြြကီတို့သည် အောက်၌ရေစိုသဖြင့် ပေါက်ကုန်သည်ဖြစ်လတ္တံ့” ဟုကြံ၍။ (၅၅၀။ ၀-၂။ ညောင်ကန်။) ပွဲမူအေဂံလိက်/ “If I give in, every single one will perish.” So he ranged to and fro while it was still early and cool, until he came on a clump of **kusa-grass**. “This **grass**,” thought he, “can only have grown up here thanks to the presence of water underneath.” (The Jataka: Vol. I & II: Book I: p-11)

ဝေါဟာရမန်ပိသ် ‘ကွတ်’ ‘တွတ်’ ‘လွတ်’ မွဲးဂွံတအံဂ် အဓိပ္ပါယ်ဧံဟံတုင်ရင်သ္မိအသက်ကံရောင် မွဲးဂ် ဂပ်ဂပ်စွံသတိအိုတ်ရ။ ‘လွတ်’ ဝွံရောင် ဗွဲစွတ်မတိတ်ဒ်အဓိပ္ပါယ် ‘စတ်စတ်’ မွဲးဂ်ရ။ (စပ်ကို ဝေါဟာရ ‘လွတ်’ မဒ်အဓိပ္ပါယ် ‘စတ်စတ်’ ဂ် ကာလစိုပ်ကဏ္ဍဧံဂတတေံမွဲး သိုက်ဒွဲသာဓကဧံ အဲကြက်ပွတ်ထွဲးကိုပွန်ရောင်အံ။) ခါဒးခွံလိက်ဗွဟ်ဘာတန် သွက်သွတ်ကွဲးဘာတအံဂမ္တိုင်မွဲးဂ် နကိုဂ ကောံအွာခွံလိက်ဗွဟ်တအံဂ် ဩဝေါဟာရမွဲးဂ် ဇကုတီလဝ်အဓိပ္ပါယ်ဧံဟံချိုတ်ပွတ်တဲ မွဲးသလေံဒိုင် ဧံရောင်ယဝ်ဒ်မွဲး ကုဝေါဟာရဝွံဂ် သိုသလေံမွဲးစကာစုတ်ဧံမွဲးဂ် န်ဟံထေက်ရောင်။ တီအဓိပ္ပါယ်ဧံ ချိုတ်ပွတ်တဲဟောင် မဂပ်ဂပ်ချူစကာတ်ဧံရ။

(ခ) တမ်။ တမ်ဒြပ်။ တမ်ဒိုက်ရောင်။ — ‘တမ်ရိုဟ်’ ဟံ့သေင်။

အဓိပ္ပါယ်ဝေါဟာရဗွာမွဲး ‘အရင်းအနီး’ ဂ် ညးတုက္ခေဟ်မန်ပိုတအံလျဟ် မဟိုချူတ်ဒိုင်ဗတ်မန် ‘တမ်ရိုဟ်’ အိုတ်ရ။ ဝေါဟာရမန်မွဲး ‘တမ်ရိုဟ်’ (တမ် + ရိုဟ်)ဝွံ အဓိပ္ပါယ်ဗတ်ဗွာ ‘အရင်းအနီး’

ဟုံသေင်၊ တိတ်ဒ်အာအိပွယ် ‘အရင်းအမြစ်’ ရောင်။ ဝေါဟာရဗျာဓါ ‘အရင်းအနှီး’ ကို ‘အရင်းအမြစ်’ ဝံ အိပွယ်ဟုံတုပ်သွယ်ရ။ ပွဲလိက်အဘိဓာန်ဗျာ (မြန်မာအဘိဓာန်အကျဉ်းချုပ်)ကို ‘အရင်း’/ ‘အရင်းအနှီး’ ကို ပံက်လဝ်အိပွယ် ‘အကျိုးအမြတ်ရရန် အခြေခံမတည်မြှုပ်နှံထားသောငွေ’ ရ။ ‘အရင်း’/ ‘အရင်းအမြစ်’ ကို ပံက်လဝ်အိပွယ် ‘မူလအစ’/ ‘ဇာစ်မြစ်’/ ‘အခြေခံ’/ ‘ပခါန’ ရောင်။

အိပွယ်ပတ်ဗျာ ‘အရင်း’/ ‘အရင်းအနှီး’ ကို ကဝိမန်ပိုတမ္ဘာတန် ညးချူတ် ‘တမ်’/ ‘တမ်ဒြပ်’/ ‘တမ်ဗွိက်’ ရ။ ပိုညးဂမ္တိုင် ဟိုတ်ဟုံဝံဗွဲလွတ်ဆိုညာတ်လဝ် ပွဲလိက်တြေံတန်တဲ ဗိုပိုသလေ့စိုတ်ဒ်ကို န်ပိုကိုပို ပိုဗက်ဗွပ်ဗျပ်ကေတ်မဝေါဟာရတို့တဲ မက္ကိဒ်ကွင် ‘တမ်ရိုဟ်’ ဝံရောင်မွဲကို ပြာကတ်တ်ရ။ ဝေါဟာရမန်တို့မမံက်ဂတဝ်ကွင်ကို ဟုံခိုဟ်ဟာဂးတဲ ညးလျှိုတန်သိုက်ဝံစောဒနာတ်မာန်ရ။ ဝေါဟာရမန်ဇကုတြေံ သိုမချိုက်ပေင်ကိုအိပွယ်ရှ်သာတန်ဂံနွတ် ဟိုတ်ပိုဟုံလွတ်ဟုံတီတဲ ပိုနွဲဗဒ်ကေတ် ဝေါဟာရတို့မွဲကို တုပ်တည်ရ်ပိုမချိုဗလိက်ထေံကွေံ ဝေါဟာရပိုတြေံတန်ကို ညင်ခဲသွေံကွေံဗွန် ဗျိုက်တို့အာတို့ကပ်ရ။ ဝေါဟာရပိုမနွဲဗဒ်ပိုနွဲတို့ကို ယဝ်အိပွယ်ခဲဒးရး သိုရှ်သာခဲဟုံလိလ်မွဲ သွက်ပျိုန်ဒုဟ်ဟုံမွဲ ခိုဟ်ဒ်ကိုရ။ ယဝ်အိပွယ်ရှ်သာခဲ ခေါ်စေယောင်ယာအာမွဲ ခဲဟုံခိုဟ်သက် သက်ရ။ ရှ်သာလိက်ပတ်မန်ပို လိုလ်ပရေအ်စေံအာရောင်။ ဟိုတ်ကိုရ ပွမမင်မွဲတ်ရှ်သာအဲကွဲ လိက်ပတ်မန်ဇကုကို ပိုက်ဇော်တ်မွဲမလောန်ရ။ ဝေါဟာရမန်ပိုတြေံမွဲကို ညင်ရ်ခေင်မွဲကို ပိုဒးစွံ ရှုဟ်မးဒ်ရောင်။ ဒွဲမစကာလဝ်ဝေါဟာရ ‘တမ်ဒြပ်’ ကို ‘တမ်ဗွိက်’ ကို အဲပိုတ်ထွဲကိုမွဲသွင်ဝံရ။

- ယုံခမီတံ၊ တွပညာမဆိုက်ဗွက်ပွဲဗန်ကို ဝံဒြပ်ခိုန်အောန်ကို ခါမစီရေင်ဒး ပိုန်ဒြပ်တို့ဝါရမ ဤင်ကျိဗဒ်တဲ သွေံပွန်လဝ်ဇကု ပွဲတသိုက်ဟေင်။ (၅၅၀။ ၉-၄။ ပ-၁၆။ အစောံ)။ ပွဲမူဗျာ/ ကုန်သွယ်ခြင်း၌ လိမ္မာသောပညာရှိသည် အနည်းငယ်လည်းဖြစ်သော ဥစ္စာအရင်းဖြင့် များစွာသောဥစ္စာကို၎င်း အခြံအရံကို၎င်း ဖြစ်စေ၍ ထိုများစွာသောဥစ္စာအခြံအရံ၌ မိမိကိုယ်ကိုတည်စေ၏။ (၅၅၀။ ပ-၄၁။ ညောင်ကန်။) ပွဲမူအေဂံလိက်/ With humblest start and trifling capital, a shrewd and able man will rise to wealth, -----. (The Jataka: Vol. I & II: Book I: p-20)

- ကာလမပရအ်ဒြပ်ကို “ခါစွဲအဲမတန်ဝံရ” အတိပဏ္ဍိတဂး။ “ယုံသဟာဲ၊ ပိုညးခါကို ဝံဒြပ်ကို ကိုကို ကိုကို ဤကို သွံရန်ကလောန်ကမေတ်ကို တုပ်သွယ်ရောင်၊ မူဟိုတ်တွဲအဲမဝံခါစွဲရော” ပဏ္ဍိတဂး။ (၅၅၀။ ၉-၉။ ပ-၃၀၃။ အစောံ)။ ပွဲမူဗျာ/ ထိုကုန်သည်တို့၏ ဥစ္စာကိုဝေသောကာလ၌ အတိပဏ္ဍိတသည် “ငါကား နှစ်စုတို့ကို ရထိုက်၏” ဟုဆို၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟုမေးလတ်သော် “သင်သည် ပဏ္ဍိတသာတည်း။ ငါသည် အတိပဏ္ဍိတတည်း။ ပဏ္ဍိတသည် တစုရထိုက်၏။ အတိပဏ္ဍိတသည် နှစ်စုရထိုက်၏” ဟုဆို၏။ “နှစ်ယောက်ကုန်သောငါတို့၏ ဝံဒြပ်အရင်းသည်၎င်း နွားအစရှိသည်တို့သည်၎င်း အမျှတူကုန်သည်သာလျှင် မဟုတ်လော။ အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် နှစ်စုကို ရထိုက်သနည်း” ဟုဆိုလတ်သော်၊ ---။ (၅၅၀။ ပ-၄၆။ ညောင်ကန်။) ပွဲမူအေဂံလိက်/ When the time for dividing came, Wisest said, “I must have a double share.” “Why so?” asked Wise. “Because while you are only Wise, I am Wisest. And Wise ought to have only one share to Wisest’s two.” “But we both had an equal

interest in the stock-in-trade and in the oxen and waggons. Why should you have two shares?” (The Jataka: Vol. I & II: Book I: p-239) (**stock-in-trade: old fashion:** the things you need to do your job/ Longman Dictionary)

- တွပညာတံ မိင်ဂလာန်တၢ်ဝေင်ကျၢ်တြဲဝံ့တဲ ညးမွဲကံးစွဲၣ် တံးဒြပ်ၣ်ကိ သိုကလောန်ကမေတ် တုပ်သွဟ်ရောၣ်၊ ဆယျု ‘အတိ’ စါမလောန်အာၣ် ပလန်ကေတ်ဒြပ်ညးစါစွဲတဲ ပွဲတ်လေပ် ဗ္ဗောန်မအံက်ဇကု ကိုပဒေဝတံးဆုတဲ ကိုပုၤဗုတ်ဇကုၣ်ဟေၣ်၊ ---။ (၅၅၀။ ၉-၉၈။ ၁-၃၀၅။ အစွဲၣ်။)
- ကျီၣ် အာသုင်ၣ်ကွာလွၣ်တဲ ညာတ်သမ္ဗိုင်ဇကုပွဲၣ် မတုတ်ညံင်ရဲသော်ဂြောန်ၣ်တဲ “ညံင် သော်ဂြောန်မက္ကိၣ်ကုအဲဝံၣ် မှုၣ်ကုဥပွါယံသွၣ်ဂျိုင်လမုၢ် ညံင်မှုၣ်တံးဒြပ်ကိရ” ချပ်တဲ ဂ ငှေၣ်တပွဲၣ်ဂြိုင်ရ။ (၅၅၀။ ၉-၁၂၉။ ၁-၃၆၉။ အစွဲၣ်။) ပွဲမုၢ်ဗွာ/ ထိုမြေခွေးသည် တနေ့ သ၌ ရေအိုင်၌ ရေသောက်စဉ် အရိပ်ကိုကြည့်သည်ရှိသော် ဦးစွန်းကိုမြင်၍ “ယခုငါ့အား အသက်မွေးခြင်း၏အရင်းသည် ဖြစ်ပြီ” ဟု တော၌လှည့်လည်သည်ရှိသော်၊ ---။ (၅၅၀။ ၁-၅၄၉။ ညောင်ကန်။) ပွဲမုၢ်အေဂံလိက်/ Drinking one day in a rocky pool, he (the jackal) caught sight of this top-knot reflected in the water. “At last I’ve got **wherewithal** to go to market,” thought he. (The Jataka: Vol. I & II: Book I: p-283) (**Wherewithal:** = the wherewithal to do sth: = the money you need in order to do something/ Longman Dictionary)

ဒွဲစကာလဝေဟာရ ‘တမ်’ နူပွဲလိက်ပရောဇုင်လျှင် ကျၢ်ဇွော်အစွဲၣ်မချူခွံလဝ်ၣ် အဲပွဲတ်ထွေးဏာ ပွဲသွပ်ဝံ့ကိုရ။

- “မိင်ပရိုင်ပွန်၊ ညုင်ပဏ္ဍၢဝ။ ပိသွာံပေင်သု၊ ဗြဟံဂူရ။
ဟံဝံၣ်ဇိက်တို၊ အောန်ကိုဂူဗု။ ဒွဲကဏောဝ်သွတ်၊ ချိုတ်ညံင်ဗတ်သု။
မွဲက်သုၤဪ၊ ခါရဝံၣ်ပ။ မွဲပသာရပ်တံ၊ ပရဲကွံဟံက။”

အတိုင်မပွဲတ်ထွေးကိုလဝ်ပွဲလတူဝံ ပွဲဘာသာမန်ၣ် စကာတဝေဟာရ ‘တမ်’/ ‘တမ်ဒြပ်’/ ‘တမ်မွဲက်’ မာန်ရ။ ပွဲဘာသာဗွာမုး ‘အရင်း’/ ‘အရင်းအနီး’/ ‘ဥစ္စာအရင်း’/ ‘ဘဏ္ဍာအရင်း’ မဒ်တဲ ပွဲအ ဓိပ္ပာယ်အေဂံလိက်မုး “capital”/ “stock-in-trade”/ wherewithal မဒ်ရ။

ပွဲအဓိပ္ပာယ်ဗွာမုး ‘အရင်းအနီးမြှုပ်နံ’ ဗတ်အေဂံလိက် “to invest” ၣ် ညးတုကွေဟ်မန်ပိုတိုတိုတအ် မချူစကာတံၣ် ‘ဇလိုက်တမ်ရိုဟ်’ ‘တိုပ်ဇလိုက်တမ်ရိုဟ်’ ၣ် ဝံၣ်ဆီညာတ်ကေတ်ပွဲမၣ်ဂြိုင် ပွဲလိက်ပ ရိုင်သွံင်တိုင် သိုပွဲဂျာနေဝ်ဇေတ်ပိုတအ်ၣ်ရ။ အဓိပ္ပာယ် ‘တမ်ရိုဟ်’ ဒဒ်ဟံဒးရးၣ် ပွဲလျှုတေံ အဲဟို ပျးပွဲတ်ထွေးကိုလဝ်တဲရ။ ဗွပ်ဖျပ်လဝ်ဝေဟာရ ‘ဇလိုက်’ ကို ‘တိုပ်ဇလိုက်’ ဒဒ်ဟံဒးရးပွန်ၣ် အဲ ဆက်ဟိုပျးကိုညိပွန်ရ။ ‘ဇလိုက်’ ဝံ ပံင်လဝ်မအေဝ်ဗွေတ်ဒွံင်ရောၣ်။ ဝေဟာရမန်မုး ‘ဗြိုက်’ ၣ်

ပြင်ပဒ်ကွေ့ကြိယာကာရိတ်မူး ဒ်အာ ‘ဗလိုက်’ ရ။ ဟိုမွဲနဲတုန် ဒဒက်တက်ကြိယာသုဒ္ဒမူး ‘ဗြိုက်’ ဂ်တဲ ကြိယာကာရိတ်မူး ‘ဗလိုက်’ ကွါဒ်ကွါဒ်ရ။ ‘ဗလိုက်’ ဂ် ခဲဒဲဒဲမံင်ကိုအခပ်(ဗ)ရောင်၊ မံင်ကို အခပ်(ခ)ဟံဂ်။ လအာအဓိပ္ပါယ်ဒွဲဒဲဏအ်ဂ် နဝေါဟာ ‘ဗလိုက်’ ဝံလေဝ် ဗွပ်ဗျပ်စကာဟံထေက်ရ။ သွညံင်ဝံဗြိုက်အာတိုအာဂ် ဒ်အဓိပ္ပါယ် ‘ဗလိုက်’ ဝံရ။ ဝေါဟာရအခိုက်မန်ပို မဟိုဂးစကာဒ် ‘ဖျေ တမ်’ ဂ် ဝံမိင်ကေတ်ဒ်အိုတ်ရ ဟံသေင်ဟာ။ ဟိုတ်ဂ်ရ ဝေါဟာရ ‘တမ်’ ‘တမ်ဒြပ်’ ‘တမ်ဗြိုက်’ တအ်ဂ် ထေက်ကြိုက်ကိုဒဲးဗွပ်ဗျပ်တ နဝေါဟာရ ‘ဖျေ’ ဝံရောင်။ ‘ဖျေတမ်’ ‘ဖျေတမ်ဒြပ်’ ‘ဖျေ တမ်ဗြိုက်’ မြသတ်ဝံ ဗွပ်ဗျပ်စကာမူးဟေင် ဒ်အရေဝ်အခြာအခိုက်မန်ပေင်င်ရောင်မိဂူး။

(ဆ) ဝေါဟာရမန် ‘သွဲဒဲ’ ဂ် မူအဓိပ္ပါယ်ခဲရော။

ကုဝေါဟာရမန် ‘သွဲဒဲ’ ဏအ်ဂ် ညးတုကွေ့မန်ပိုတိုတအ် လှဟ်ရပ်စပ်စကာတံဒ် ဗွဲမဂ်ိုင်ကို ဝံညာတ်ကေတ်ရ။ ကုဝေါဟာရဏအ်ဂ် တီလပ်အဓိပ္ပါယ်ခဲ ချိုတ်ပျိုတ်ဗိပ်ဝံတဲကြဟာ? ဩဝေါ ဟာရမဲ့မဲ့ ယဝ်ဒ်ဝေါဟာရမန်တြေံတဲ ခဲသိုက်ဗြိုက်တိုဒ်မူး လူတ်ကိုချိုတ်ပျိုတ်ကွာတဲ ကာလကု တီအဓိပ္ပါယ်ခဲ ချိုတ်ပျိုတ်တဲတဲရောင် ဂပ်ဂပ်ရပ်စပ်စကာရ။ အဓိပ္ပါယ်ခဲ ယဝ်ရကုတီလပ်ဟံ ချိုတ်ပျိုတ် သလေံပွာဒ်ပွဲစိုတ်မူး အေင်ဒင်ကွာ လွစကာခဲညီဏီ။ ဩညးမဲ့မချူအာဂတဂ် သိုမ တီတလပ်ဟံချိုတ်ပျိုတ်ဟေင် စကာစုတ်ဏာဝေါဟာရတြေံမဲ့မဲ့တဲ ညးလက်ကရတအ်ဂ်လေဝ် သိုကို ဟံတီတပွန် မဗက်ချူစကာအာကိုမူး အဓိပ္ပါယ်ဝေါဟာရမန်ပို မှာရာလီလ်အာရောင်။ ဒဲးစွဲနထွဲး သာကေမဲ့မူး ဝေါဟာရမန်မူး ‘သီကို’ ဂ် နအဓိပ္ပါယ်တိုခေတ်လှဟ်ဂ် ညးစကာအဲစကာဂ်ိုင်လောန် ဗြိုအ်ဗွတ်ဟံမာန်ဂ်ဒ်တဲ အဓိပ္ပါယ်တမ်မူလခဲ ကြပ်ဗြိုက်တိုအာတဲရ။ ညံင်ဟံဝံဒ်တဲသ်ဏအ်ဂ် ပို စကာဝေါဟာရတြေံမဲ့မဲ့မူး အဓိပ္ပါယ်ခဲနံမူစိသ်ဂ်ကို ဒွဲလီညးစကာခဲဂ်ကို ထေက်ကိုပိုဒဲးတီလပ် ချိုတ်ပျိုတ်တဲကွာရောင်။ ဝေါဟာရ ‘သွဲဒဲ’ ဝံဏအ်လေဝ် ဟိုတ်စကာခဲဟံဒဲဒဲတဲ ဝိုင်ဖေက် အဓိပ္ပါယ်တမ်မူလခဲ လီလ်အာပွန်ရ။ ဝေါဟာရမူး ‘သွဲဒဲ’ ဏအ်ဂ် မူအဓိပ္ပါယ်ခဲမဒ်စုတ်ရော? တုဂ်ကိုအဓိပ္ပါယ်ဗတ်ဗွာ ‘အရာရို’ ‘အရာရိုမင်း’ မူးဟာ? ဗွဲစုတ်တုန် အဓိပ္ပါယ်သ်ဂ်ဟံသေင် ရောင်။

◀ပွဲအဘိဓါန်ပိဘာသာ မန်-အေင်လိက်-ဗွာ အွာဟာသုဝေ(Haswell)မချူဒ်လပ်ဂ် ဝေါဟာရမန် ‘သွဲဒဲ’ ဂ် ညးကိုလပ်အဓိပ္ပါယ်ဗတ်ဗွာ ‘အရာရိုမင်း’ ရ။ အဓိပ္ပါယ်မကိုလပ်ဗတ်ဗွာဏအ်ဂ် ဆောတ် ယောင်ဗြေတ်မှာဒ်ခဲရောင်ဂ် ညးတုကွေ့မန်တအ်အိုတ်သို ဂပ်ဂပ်တီလပ်ရ။ ညးကိုလပ်အဓိပ္ပါယ်ဗတ် အေင်လိက် a petty officer, a sergeant မူးဂ်ရောင် ညာံစုတ်ဒဲးရးတ်ရ။ sergeant မူးဂ် အ ဓိပ္ပါယ်ဗတ်ဗွာ မန် ‘တပ်ကြပ်ကြီး’ ရ။ ပွဲဒပ်ပွာန်မဲ့မဲ့မူး petty officer မူးဂ် အဆင်သပ်နူကို ‘ဗိုလ်’။ ဒ်ညးတာလျိုင်အဆင်သွပ် မပွဲကို ‘တပ်ကြပ်’ ‘တပ်ကြပ်ကြီး’ တအ်ဂ်ရ။ အဆင် ‘တပ် ကြပ်’ ‘တပ်ကြပ်ကြီး’ တအ်ဂ် ဟံလုပ်လို့ဟ်ပွဲ ‘အရာရိုမင်း’ ရ။ ပပွဲနူကိုအဆင် ‘ဗိုလ်’ တိုန်အာ လွတ်လျှိုင်ရောင် ဝံကော်ခဲဗတ်ဗွာ ‘အရာရို’ မာန်ရ။ ပွဲရေဒီယပ်ဗွာမဟိုဒ် “အရာရို၊ အရာခံ၊ အကြပ်၊ တပ်သားများ” ဂ် ဝံမိင်ကေတ်ဒ်အိုတ်ရသေင်ဟာ။ ‘အကြပ်/တပ်ကြပ်’ မူးဂ် အဆင် ‘အရာရို’ ဟံသေင်ရ။ ‘အရာရိုမင်း’ မူးဂ် အဆင်သွင်ဂ်ိုင်အာကွင်ရ။